

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (3466) 2016 SEPTEMBER – RUGSĖJO 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

PAGARBA DARBUI

Darbo dieną (Labour Day) švenčiant ir „ilguoju“ savaitgaliu besidžiaugiant, verta pamąstyti apie šią šventę įprasminančias ištakas – darbą, darbdavius ir darbininkus.

Darbas – tai turbūt jokio klausimo nekeliantis, prigimtinis žmogaus gyvenimo reiškiny, visos egzistencijos pagrindas, savaimingas būvis, kuriam šiek tiek gali prieštarauti tinginystė, vengimas darbo, kurio įsikūnijimas pareikalauja tam tikro veiksmo, taigi – taip pat darbo. Tinginystė negali būti absoliuti, nes žmogų supa daug dalykų, kuriuos reikia atlikti. Tinginys ir kelią koja rodo, sakydavo mūsų senoliai. Tai pavyzdys, kai bandoma demonstruoti kitoniškumą manant, kad tai sumažina darbo, tai yra, veiksmo, krūvį. Žmogus nuo pat mažens ieško darbo, užsiėmimo, kruta ir tuo patvirtina senolių išmintį, skelbiančią, kad tik akmenys sutverti tūnoti. Aptariant darbdavį tuoj pat vaizduotėje rikiuojasi fabrikų savininkai, įstaigų viršininkai, valstybių ministeriai, visų įvairių darbo sričių samdytojai, atlygintojai už darbą, nuo kurių daug priklauso samdinių uždarbiai ir iš viso ekonominio lygio būklė. O vis dėlto pagrindiniu darbdaviu turėtume laikyti žmogaus prigimtinių, normalų norą dirbti. Viskas griūtų, jeigu tai išnyktų. Darbo dieną švenčiant reikėtų ir apie tai pagalvoti. Čia ir darbdaviai, ir samdiniai sueina į vieną ir tą pačią kategoriją. Šitokios būklės supratimas būtų naudingas sprendžiant darbdavių ir darbininkų santykius.

Kalbant apie darbininkus, dažniausiai ir daugeliui prieš akis stoji fizinio darbo žmonės, dirbantys fabrikuose, laukuose, statybose – visur, kur ūžia, trenkia, kur prakaitas varva, kur pilna dulkių ir nešvarumų... Tai tiesa, bet ji neapima visų dirbančiųjų, net ir savų namų šeimininkų, lyg jos niekur nedirbtų ir neprivalėtų būti laikomos darbininkų pusėje. O kur dar kiti įvairių sričių „baltarankiai“? Teisinga to viso samprata – kad darbininkai visi ir visos, kurie dirba, ir kad nebūtinai dėl atlyginimo, nes matome labai daug savanorių, kuriems idėja brangesnė už viską. Supriešinti darbdavius ir darbininkus kūjo ir pjautuvo ženklu buvo drastiškai bolševikų užsimota, bet prievartinis režimas, kaip matėme ir patyrėme, žlugo jam neįstengus išsiplėsti pagal diktatūrines normas. Tačiau pėdsakas paliktas naudojimui, ir kai kurios vakariečių darbininkų unijos tuo naudojasi, kai kada net iki tokio laipsnio, kai kovos su darbdaviais darosi kenksmingos visuomenei bei valstybei. Kovoje aidintys žmogaus teisių bei lygybės šūkiai skatina į darbą iš esmės kitaip žiūrėti, užsimojus daug daugiau gauti negu duoti. Šitokia būklė verčia darbdavius ieškoti darbo jėgos svetimose šalyse, užkraunant nedarbo rūpesčius sava valstybei. Atsiskleidžia daug keblių dalykų, kuriems išnarplioti reikėtų daugiau negu santykius nurodančių įstatų. **ČS**

ŠIAME NUMERYJE

- Juodojo kaspino diena Toronte – 1, 3 psl.
- Atleidai Šiluvoje – 2 psl.
- Kuklios pagarbos ženklai – 4, 5 psl.
- Muziejaus praeitis ir dabartis – 7 psl.
- “Žalios lankos” Lietuvoje – 8 psl.
- Koncertas Prisikėlimo parapijos salėje – 9 psl.
- Vasara "Kretingoje" (pabaiga) – 10 psl.

Juodojo kaspino diena Toronte

Bendras parodos vaizdas

Ntrs. Taavi Tamtik, Estonian Life Online

Sigina KATKAUSKAITĖ

Rugpjūčio 27 d. Toronto miesto savivaldybės rūmuose Rotondos salėje (I aukšte) buvo iškilmingai atidaryta kilnojamoji paroda *Totalitarianism in Europe: Fascism – Nazism – Communism* ir surengtas Juodojo kaspino dienos – 2016 minėjimas. Jame dalyvavo kanadiečiai – kilę iš Rytų ir Centrinės Europos, jų bendruomenių nariai ir vadovai bei federacinio ir Ontario provincijos parlamento nariai, nevyriausybinės organizacijų atstovai. Minėjimui vadovavo Kanados Lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė adv. Joana Kuraitė, jo visa ruošia rūpinosi Marcus Kolga, Kanados estų centrinės valdybos prezidentas.

Pasveikinusi susirinkusius, Joana Kuraitė priminė apie pirmąsias – prieš tris dešimt-

J. Kuraitė, minėjimo vedėja

mečius surengtas protesto sueigas aikštėje, prie savivaldybės durų. Atkaklios baltiečių pastangos neleisti išblėsti istorinei atminčiai ir istoriniam teisingumui padarė savo – šiandien rugpjūčio 23-oji komunizmo ir nacizmo aukų diena ne tik Europoje, bet ir Kanadoje įrašyta valstybinių minėtinių dienų sąraše. Ji dar kartą turi priminti, kad žmonijos laisvei ir orumui grasinančių režimų grėsmė niekur neišnyko, ji tik pakeitė savo pavidalą ir savo veikimo būdus.

Apie tai pabrėžė ir pirmasis kalbėtojas Goran Lindblad, buvęs Švedijos parlamento na-

Lietuvai skirti plakatai primena apie nacizmo ir komunizmo politikos vykdytojus

Ntr. autorės

rys, ES įgaliotos Platformos Europos atminties ir sąžinės organizacijos pirmininkas. Jis priminė, kad atkaklių baltiečių pastangomis per šiuos dešimtmečius politinio protesto renginys tapo tarptautiniu judėjimu už

G. Lindblad, Platform of European Memory and Conscience org. pirmininkas

istorinę tiesą ir teisingumą, kuris vis plečiasi. ES pajutusi, kad šiandien ir komunizmas, ir totalitarizmas keičia savo įvaizdį ir taktiką, nutarė, kad labai svarbu ir toliau atskleisti ir aiškinti jo naikinamąją galią ir nusikaltimus žmonijai. Tai ir yra pagrindinis šios ne pelno tarptautinės nevyriausybines organizacijos, įsteigtos prieš dešimtmetį, uždavinys. Jos valdybos atstovais yra ir du lietuviai – V. Landsbergis ir R. Mikulėnienė. Suvienijusi 48 privačių ir viešųjų mokslo tyrimo ir švietimo organizacijų 18-oje valstybių Platform daug

dėmesio įvairiomis formomis skiria Europos istorijai ir ypač 20-ojo šimtmečio patirčiai, kuri paliko gilų ir dramatišką pėdsaką visoms Europos tautoms. Ši Platform parengta kilnojamoji paroda kelia po Europą, praėjusiais metais buvo pristatyta JAV, o dabar ir Kanadoje, primindama, kas gali atsitikti su tautomis ir valstybėmis, jei užmiršamos istorijos pamokos. Pristatydamas Platform leidinį *Unlest We Forget*, kuriame surinkta skaudi šių režimų patirtis, Goran Lindblad pakvietė išspausdintus Europoje ir atvežtus į Kanadą leidinius ir kilnojamosios parodos plakatus išsidalinti ir skaityti, pasakoti, kalbėti. Knygos turi keliauti iš rankų į rankas, apie jas turi būti kalbama. Ypač svarbu apie istorinę patirtį kalbėtis su jaunuimu, kuris linkęs neprisiminti blogų dalykų. Bet tik istorinės tiesos žinojimas gali ir privalo užkirsti kelią blogiui, ginti bet kurios tautos ar žmogaus orumą ir teisingumą.

J. Maloney, federacinio parlamento narys nuo Etobicoke – Lakeshore apylinkės, perskaitė Kanados vyriausybės vadovo Justin Trudeau pareiškimą Juodojo kaspino dienos proga, kuriame primenama istorinė šios dienos prasmė ir dar kartą užtikrinama, kad Kanada visada bus teisingumo, demokratijos ir žmogaus teisių gynėjų pusėje.

Nukelta į 3-ią psl.

Iškilmingos Mišios Midlando Kankinių šventovėje

Šventkelionės iškilmės Midlande Ntr. A. Valaškevičienės

Ntr. K. Poškaus

Rugpjūčio 28 dieną Midlande, ON, lietuvių maldininkai iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Londono ir kitų apylinkių dalyvavo metinėse iškilmingose Mišiose Midlando kankinių šventovėje. Šventkelionės dalyviai buvo įvesdinti pro šventąsias Gailestingumo metų duris. Mišias, kurioms šiemet vadovavo Toronto Prisikėlimo parapija, atnašavo kun. Aurelijus K. Kasparavičius, OFM, dalyvaujant Anapilio-Lietuvos kankinių parapijos, Toronto Prisikėlimo parapijos kunigams. Giesmes vedė Prisikėlimo parapijos muzikinės liturgijos vedėja muz. D. Viskontienė. Po Mišių iškilminga eisena aplankė čia pastatytą kryžių lietuvių kankiniams, malda pagerbė jų atminimą. Prie kryžiaus visi susirinkusieji sugiedojo Lietuvos himną. **Inf.**

Aukojamos Mišios Midlando Kankinių šventovėje: (iš k.) kun. V. Staškevičius, prel. J. Staškevičius (Anapilio-Lietuvos kankinių parapija), kun. A.K. Kasparavičius, OFM, kun. J. Šileika, OFM, prel. E. Putrimas (Toronto Prisikėlimo parapija), kun. N. Šmerauskas (Anapilio Lietuvos kankinių parapija) Ntr. K. Poškaus

Eisena prie lietuviško kryžiaus

Ntr. A. Valaškevičienės

Šventkelionės dalyviai prie kryžiaus lietuvių kankiniams: (iš k.) su vėliavomis stovi šaulių atstovas A. Stunguris, KLF moterų draugijos atstovės, kun. N. Šmerauskas, prel. E. Putrimas, kun. A.K. Kasparavičius, OFM, kun. J. Šileika, OFM, prel. J. Staškevičius. Su vėliavomis stovi Kanados lietuvių šaulių organizacijos atstovai V. Pečiulis ir P. Pargauskas Ntr. K. Poškaus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iulii, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Kanados ministerio pirmininko Justin Trudeau rugpjūčio 26 d. pareiškimas, skirtas paminėti Kanados diplomatinį ryšį su nepriklausomybę atkūrusiomis Estijos, Latvijos, Lietuvos valstybėmis 25-ąsias atstatymo metines

Lygiai prieš 25-erius metus Kanada atstatė savo diplomatinį ryšį su Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybėmis, kurios susigrąžino savo nepriklausomybę. Nuo tada Kanadą ir šias tris Baltijos valstybes sieja tvirti draugystės ryšiai, pagrįsti laisvės ir demokratijos principais, bendradarbiavimu ir partneryste Šiaurės Atlanto sąjungoje. Kanada niekada nepripažino sovietinės okupacijos teisėtumo ir visada palaikė šių valstybių pastangas išsivaduoti iš okupacijos ir atkurti turėtą nepriklausomybę.

Kanada ir toliau puoselės šią partnerystę su trimis Baltijos valstybėmis, kartu

sprendžiant dvišalius ir regioninius klausimus, ypač stiprinant paramą Ukrainai, ginančiai savo teritorinį vientisumą ir nepriklausomybę. Tai paliudija ir nesenai Kanados įsipareigojimai vadovauti tarptautinei brigadai Latvijoje pagal NATO Sustiprinto buvimo Rytų Europoje programą. Mes ir toliau tęsime darbą su visais NATO, tarp jų ir Baltijos valstybių, partneriais, užtikrinant saugumą Baltijos valstybių gyventojams.

Vyriausybės vardu aš ir Sophie kviečiame visus kanadiečius prisiminti estų, latvių, lietuvių kilmės kanadiečių didžiulį įnašą mūsų valstybės gerovei ir šia proga perduoti jiems sveikinimus.

Juodojo kaspino diena Toronte

Atkelta iš 1-o psl.

Į susirinkusius kreipėsi ir Kinijos Tiananmen aikštės studentų protesto (1989) dalyvė Sheng Xue. Išvengusi susidorojimo, bet lig šiol neturinti teisės aplankyti namus ir artimuosius, ji įspėjo, kad šiandieninė Kinija dar toli gražu neišmoko demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir laisvei pamokų. Ji klatinga

patikrinęs susirinkusių žinias parodė, koks dar didelis nutylėjimo laukas apie komunizmo nusikaltimus ir aukas, lyginant su Holokausto istorija, tarsi vienos aukos ir jų kančios gali būti mažiau svarbios už kitas. L.Klimkowski nuomone, išlyginti tokias atminties duobes ir nelygybę gali tik švietimas – kalbėjimas su jaunais žmonėmis visur ir

valstybių totalitarinių režimų vykdytojų ir jų aukų geografija. Jei čia būtų vietos, mes galėtume pridėti ir daugiau pasaulio valstybių, dar kenčiančių nuo šių režimų. Visada prisiminkime ir jas. Mūsų darbas dar nebaigtas.

Karl Altai, jungtinio baltiečių komiteto komunizmo aukų paminklo statybai fondo valdybos vykd. direktorius, padaršino, kad pasipriešinimas paminklo statybai rodo, kokios stiprios ir klatingos

Ntr. k.: leidinį *Unlest we forget* apie skaudžią nacizmo ir komunizmo patirtį parengė ir platina Platform of European Memory and Conscience. Ntr. d.: KLB atstovai J. Kuraite ir A. Vaičiūnas – tarp nedaugelio Juodojo kaspino dienos minėjimo veteranų

ir, prisidengusi ekonominėmis laisvėmis, pasirošusi bet kokių būdu ir bet kokiomis sąlygomis užgniaužti demokratijos ir tiesos žodžius ir veiksmus.

Juodojo kaspino dienos dalyviams sveikinimus nuo Kanados ir Ontario parlamento narių konservatorių, visada nuosekliai palaikiusių istorinės tiesos paieškas ir gynimą, perdavė Peter Kent, Kanados parlamento narys nuo Thornhill apylinkės. Savo tėvų ir senelių patirtimi dalijosi ir ukrainiečių kilmės kanadietis Yvan Baker, Ontario parlamento narys Eto-bicoke centre. Labai ilgais ir audringais plovimais buvo sutiktas Ludwik Klimkowski, kanadiečių paminklo komunizmo aukoms ir laisvei statybos komiteto pirmininkas. Taip jam buvo padėkota už ypatingai sunkią veiklą, bandant įveikti atvirus ir slaptus paminklo komunizmo aukoms statybos priešininkus, sutelkiant visų pažangiai mąstančių kanadiečių pastangas, kad vienodai būtų prisimintos ir gerbiamos viso II Pasaulinio karo aukos. Kalbėtojas labai įkalbingais klausimais ir savotiškai

visokiomis aplinkybėmis. Jis paragino, kad Europoje atspausdinta Platformos parengta knyga keliautų pas skaitytojus, neštų skaudžios tiesos žodžius. Ją būtina papildyti naujomis istorijomis ir faktais, reikia rašyti naujas knygas. Dėl tingumo,

L. Klimkowski – paminklo komunizmo aukoms ir laisvei statybos komiteto pirmininkas

abejingumo ar nežinojimo neturime leisti istorijai pasikartoti. Pirmieji Juodojo kaspino dienos minėjimai prieš tris dešimtmečius buvo negausūs. Šiandieninėje parodoje matome, kaip baltiečių patirtis pasipildė daugelio Europos

dar totalitarinių ideologijų ir tradicijų šaknys, bandančios išsikeroti, vos pajutus palankesnes istorines aplinkybes. Mes visi neturime leisti, kad tokios aplinkybės atsirastų, pasisakydami prieš bet kokias žmogaus ir tautų ar valstybių laisvių bei teisių suvaržymo apraiškas bet kurioje pasaulio vietoje. Aš tikiu, kad į šį sąjūdį už žmonių ir valstybių orumą įsijungs kada nors ir Rusija, pati pirmoji patyrusi komunizmo režimą. Ši valstybė bunda, vaduojasi iš melo, viešumas ir tiesa pasiekia šviesiausių žmonių protus, istorijos melui ir klastojimui priešpastatomi faktai. Apie Rusijos žmonių skaudžią patirtį komunistinio teroro metais kalbėjo Denis Tsarev, kanadiečių organizacijos Rusijos demokratinei plėtrai palaikyti atstovas. Latvių kilmės kanadietė Tatjana Jaunzems perdavė Toronto savivaldybės narės Mary Fragedakis padėką visiems, saugantiems istorinę atmintį.

J. Kuraitei pakvietus, tylos minute buvo pagerbtas visų totalitarizmo-kunizmo, fašizmo, nacizmo aukų atminimas.

Žinios iš Lietuvos

DRAUGYSTĖS ŽENKLAS KAIRĖNUOSE

Vilniuje, valstybiniame Botanikos sode Kairėnuose, rugpjūčio viduryje pastatyta akmeninė skulptūra *Inukshuk*, skirta Kanados ir Lietuvos diplomatinio ryšio atstatymo 25-mečiui. Tai bendras Kanados ambasados biuro Lietuvoje, Kanados karinių pajėgų ir Lietuvos kariuomenės bei VU botanikos sodo Kairėnuose sumanymas. *Inukshuk* – Kana-

dos valstybinis simbolis, populiarus šiaurėje, kur gyvena inuitai ar Pirmųjų tautų gyventojai. Žmogaus figūrą primenanti akmeninė skulptūra tarnauja kaip bežodis ryšys tarp klajoklių, nurodantis kur yra žvejybos, medžioklės vietos, maisto atsargos, jos liudija apie žmogaus buvimą šiaurės platybėse.

PAMINĖTA SKAUDI LIETUVOS NETEKTIS

Vasarai baigiantis įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose Molėtuose, Biržuose, Zarasuose, Šeduvoje ir kitur, kur prieš 75 metus buvo išžudyti žydai, surengti Atminties maršai bei kiti renginiai, atidengti paminklai nužudytiesiems. Atminties maršas, skirtas sunaikintiems žydams prisiminti ir pagerbti, vyko Molėtuose. Čia taip pat atidengtas paminklas Holokausto aukoms. Biržuose žydų žudynių metinės paminėtos Gyvųjų maršu. Jo dalyviai aplankė senąsias žydų kapines, buvusią sinagogą, geto teritoriją, masinių žudynių vietą. Biržuose 1941 metų rugpjūčio 8

dieną buvo sušaudyti visi miesto žydai – 2,4 tūkst. žmonių. Kiekvienam jų atminti uždegta po žvakę. Minint Krakynės miške surengtas Zarasų rajone ir apylinkėse gyvenusių žydų žudynių 75-ąsias metines, Dusetose, Nepriklausomybės aikštėje, kur anksčiau stovėjo sinagoga, buvo atidengtas paminklas 1941-1944 metais nužudytiems žydams. Žydų žudynės paminėtos ir Kaune, prie atminimo stelos Petrašiūnuose bei IV forte. Visuose minėjimuose buvo pabrėžiama: atmintis turi būti saugoma vardan abiejų tautų bendravimo ateities.

DIRBA DAUGIAU, UŽDARBAI MAŽESNI

Lietuviai uždirba mažiau negu kaimynai, nes solidarumą vertina labiau už konkurencingumą. Kitos nedidelių Lietuvos atlyginimų priežastys – nenašus darbas, pernelyg didelis valstybės tarnautojų skaičius, sensanti visuomenė, tradicinių ūkio šakų ir nesudėtingų paslaugų gausa valstybės ūkyje. Pusė dirbančiųjų Lietuvos ūkyje ir individualiose įmonėse uždirba mažiau negu 600 eurų per mėnesį. O 38,2 % dirbančiųjų atlyginimas iki mokesčių nesiekia ir 500 eurų. Tokius duomenis pateikė Lietuvos statistikos departamentas. Maži atlygi-

nimai priklauso nuo ūkinės veiklos pūdžio. Lietuvos ekonomikoje vyrauja tradicinės ūkio šakos, kurios nesukuria didelės pridėtinės vertės. Verslo analitikai pripažįsta ir tai, kad lietuviai iki šiol nesuvokė skirtumo tarp darbo laiko ir darbo našumo; nesupranta, kad ilgas darbo laikas netolygus geram rezultatui arba našiam darbui. Tyrimai rodo, kad papildoma darbe praleista valanda našumo nedidina, o kaip tik jį mažina. Lietuviai, kaip tvirtina tyrėjai, labiau vertina ne darbo našumą, o darbštumą.

LIETUVIŠKI GAMINIAI PASAULINEI RINKAI

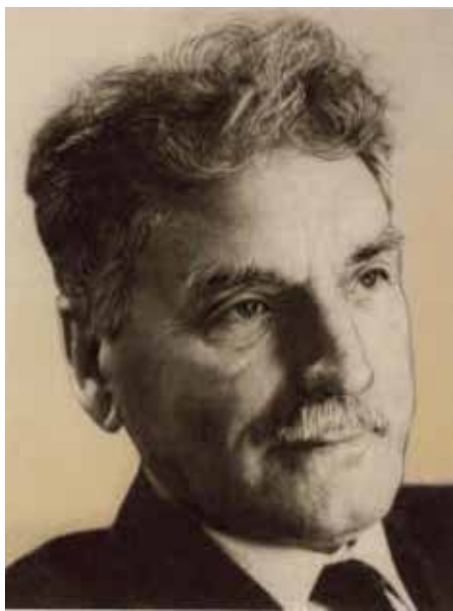
Daugiau kaip 1,500 lietuviškų šaldymo energijos ultragarsinių skaitiklių buvo įdiegti pachiame Dubajaus centre baigiamame statyti 55 aukštų „Juma Al Majid Tower“ dangoraižyje, kuriame bus įrengti prabangūs apartamentai ir komercinės paskirties patalpos. Šis pastatas kyla šalia aukščiausio planetoje dangoraižio „Burj Khalifa“, kurio aukštis siekia net 828 metrus. Dangoraižyje „Juma Al Majid Tower“ bus įdiegti patys populiariausi „Axis Industries“ gaminami ultragarsiniai šilumos skaitikliai QALCASONIC HEAT 1, kurie yra skirti apskaičiuoti ne tik tiekiamos šilumos, bet ir šaltio kiekiui.

Bendrovė „Axis Industries“ pranešė, kad plečia savo veik-

los teritoriją Jungtinių Arabų Emyratų rinkoje, planuoja tolygiai didinti apskaitos prietaisų pardavimą už Europos ribų. Lietuvių gaminami šilumos ir vandens skaitikliai eksportuojami į daugiau nei 30 pasaulio valstybių – nuo greta esančios Latvijos iki Malaizijos, Japonijos ir Jordanijos. „Axis Industries“ gamina skaitiklius su užsakovų prekės ženklais tokiems apskaitos prietaisų rinkos pirmūnams kaip „Sensus“ Vokietijoje, „B Meters“ ir „Isoil“ Italijoje.

„Axis Industries“ kuria ir gamina modernius šilumos, vandens apskaitos ir duomenų valdymo prietaisus, kitus inžinerinius produktus bei priima sprendimus miestui, pramonei ir energetikai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

Dr. Juozas Eretas

Iš šveicarų, labiausiai nusipelnusių Lietuvai, turėtume laikyti profesorių Juozą Eretą. Pradėjęs 1918 m. reikšmingą darbą Lietuvos informaciniame biure Lozanoje, 1919 m. atvyko į Lietuvą. Sunkiais Nepriklausomybės kovų metais pirmas iš inteligentų stojo į Lietuvos kariuomenę eiliniu savanoriu, priėmė Lietuvos pilietybę, profesoriavo Kauno universitete, užsidedęs ugdė visuomenės dvasinę ir fizinę kultūrą. Čia jis vedė savo buvusią studentę Oną Jakaitę, šeima išaugino penkis vaikus: sūnų Juozą, filologą, dukras Aldoną, dramos aktorę, Laisvę, piešimo mokytoją, Birutę, tarnautoją, ir Juliją, mokytoją.

Po rytietiškos carinės nakties Lietuvoje vakarietiškoji dvasia sklido per S. Šalkauskį, K. Pakštą, P. Dovydaitį, P. Kuraitį, tačiau neužteko S. Šalkauskio idėjų, P. Dovydaičio apaštalavimo, K. Pakšto žaibiškų šūkių. Kaip po žiemos miego laukams reikalinga pavasario perkūnija želmenims pabudinti, visuomenei reikėjo dinamiškos, patrauklios ir veržlios asmenybės. Toks buvo J. Eretas.

Kai 1941 m. buvo priverstas išvykti iš sovietų okupuotos Lietuvos, grįžo į kilmės tėvynę Šveicariją, dirbo Lietuvai, iki akis užmerkė. Profesoriaus misija visuomenės dvasinei kultūrai kelti tautoje paliko tokį užtaisą, kokio užteko Lietuvos Bažnyčios rezistencijai, partizaniniam karui, Dainuojančiai revoliucijai, o kreipimasis *Užmirštaisiais baltais* į pasaulio valstybių bendrijos sąžinę, be abejonės, paskatino Antrosios Lietuvos Respublikos pripažinimo *de jure* lietu. Tik derama padėka ir pagarba Šveicarijos sūnui, Lietuvos piliečiui ir tikram patriotui tarsi nepareikšta...

Atsigręžiu į prieš tris dešimtmečius įvykusį atsitiktinumą, paskatinusį susidomėti J. Eretu. Dar sovietinės okupacijos metais Vilniaus geležinkelio stotyje mane kažko paklausė ponias, kalbėjusi neblogai lietuviškai, tačiau su aiškiu užsienietišku akcentu. Ji paaiškino, kad esanti Šveicarijos ir Vakarų Vokietijos turistų grupės vadovė, o lietuviškai kalbėti ir rašyti ją mokęs jos kaimynas Bazelyje prof. Juozas Eretas. Tą pavardę žinojau iš Pirmosios Lietuvos Respublikos spaudos bei tos kartos ateitininkų. Jei mums, vaikams, Šarkalieknio pievienėliams, Ereto pavardė jau buvo žinoma, tai vyresnioji karta iš jauno profesoriaus, Lietuvos kariuomenės savanorio, jau stiprybę sėmė. Dar žinojau, kad J. Eretui su šeima 1941 metais pavyko pasitraukti į Vakarus.

Pastebėjusi mano itin didelį susidomėjimą profesoriaus likimu bei veikla užsienyje ir man pasiūlius artimiau su ja susipažinti, ponias sutiko, prisistatė esanti Doris Oberviller, psichologė.

Prof. J. Eretas ją ne tik lietuvių kalbos

KUKLIOS PAGARBOS ŽENKLAI

Juozo Ereto-Jakaičio gimimo 120-mečiui artėjant: ar mokėsime pagerbti Lietuvos šviesuolį

Algimantas ZOLUBAS

mokęs, bet supažindinęs ir su didinga Lietuvos praeitimi, todėl ji šį kraštą pamilusi ir kartais randanti galimybę atvykti į Lietuvą kaip turistų grupės vadovė ar norėdama pagilinti lietuvių kalbos žinias čia organizuojamuose kursuose užsieniečiams Vilniaus universitete. Nors ji turėjo sovietinės valdžios apibrėžtą judėjimo galimybę, kartą su savo „Žiguliu“ ištrūkau su ja iš Vilniaus ir parodžiau Kernavę. Su ašaromis akyse ji tvirtino: *kokia didinga ir kokia graži Lietuva...* D. Oberviller iš savo akiračio nebepaleidau.

pagrindines šakas vienoje Bazelio prekybos mokykloje, visi vaikai, įstoję į Šveicarijos mokymo įstaigas, stengėsi kaip geriau išsilavinti savo srityse. Tik viena mamelė, mūsų mamelė, pasiliko namuose. Diena iš dienos kruopščiai darbuodamasi kaip šeimininkė, mokydama savo vaikus svetimų kalbų, visuomet pilna švelnios paguodos ir sielos ramino nusiūlysiems vaikams, be paliovos blaškytiems tarp Rytų ir Vakarų pasaulėžiūrų reikalavimų. Atsidūręs Šveicarijoje, mūsų tėvelis buvo sugrįžęs į savo pirmąją tėvynę; atvykusi į

tėvas, mums vaikams – kukli Lietuvos moteris, kuriai nebuvo lemta sugrįžti į jos tėvų žemę. Jos vietoje mes atvykome Lietuvon; audiatur et altera pars (tebūnie išklausoma ir antroji pusė).

Minint profesoriaus J. Ereto 105-ąsias gimimo metines prie Katalikų teologijos fakulteto Vytauto Didžiojo universitete rūmų, fakulteto dekanas mons. Vytautas Steponas Vaičiūnas pašventino koplytstulpį, skirtą šio prieškario fakulteto buvusiai studentei Onai Jakaitytei-Eretienei ir profesoriui Juozui Eretui-Jakaičiui.

Koplytstulpį projektavome ir drauge kūrėme su tautodailininku medžio drožėju Ipolitu Užkurniu. Jis ažuolo kamieną apsiautė iš to paties ažuolo išdrožta lietuviška Trispalvė, viršutinėje dalyje apgyvendino Rūpintojėlį. Vilniaus kombinatas „Dailė“ pagal mano užsakymą pagamino Vytį ir Šveicarijos herbą-kryžių, metalinę plokštę su įrašu: *Lietuvos dukrai mokytojai iš Pakorbūdžių Onai Jakaitytei-Eretienei 1898-1954, Šveicarijos sūnui Lietuvos patriotui Juozui Eretui-Jakaičiui 1896-1984*; juos įtvirtinau koplytstulpyje. Dabar Rūpintojėlio prieglobstis kažkiek paliudijo, kad ir antroji pusė buvo išgirsta.

Čikagoje gyvenusį inžinierių Algį Liepinaitį pasiekė mano rašinys apie Eretą *Katalikų pasaulyje*, o jis, pasirodo, glaudžiai bendravo, susirašinėjo su profesoriumi.

Nukelta į 5-ą psl.

Stoties perone antroji iš kairės Doris Oberviller 1984 m.

Kitais metais, atvykusi su turistų grupe, ji atvežė ir slapčia man perdavė J. Ereto bičiulių parašytą ir 1971 metais Bruklino išleistą jo 75 metų sukakties proga knygą *Didysis jo nuotykis* (Prof. J. Eretas tarnboje Lietuvai). Garbingo Šveicarijos sūnaus, dvasios galiūno, pasirinkusio antrąją tėvynę Lietuvą ir jai tarnavusio iki mirties (karstas pagal jo valią buvo uždengtas iš JAV atvežta lietuviška trispalve), asmenybė padarė tokį įspūdį, kad iš įvairių šaltinių po žiupsnelį daugiau žinias apie profesorių D. Oberviller dėka susipažinau su Šveicarijoje gyvenančiais ir apsilankiusiais Lietuvoje jo vaikais Laisve, Julija, Birute ir Juozu. Jie per mane perdavė Vytauto Didžiojo universitetui tėvo archyvą.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, pasinaudodamas surinkta medžiaga, parašiau rašinį į žurnalą *Katalikų pasaulis* (1990 m. gruodžio 19 d). Tai buvo pirmas rašinys jau nepriklausomos Lietuvos spaudoje apie priverstinai užmirštą Eretą, jo nuopelnai Lietuvai tapo iškelti į viešumą, tačiau jo žmona, penkis vaikus krikščioniška dvasia išauginusi motina, pirmoji profesoriaus pagalbininkė visuomeninėje veikloje, iškili užsienio kalbų mokytoja, savotiška tremtinė, tarsi buvo neįvertinta, pamiršta. Profesoriaus sūnus Juozas, 1996-aisiais atvykęs kartu su seserimis Birute ir Julija į Lietuvą minėti tėvo 100-ąsias gimimo metines, kalbėjo: *...Atvykus į Šveicariją mūsų gyvenimas pasikeitė: tėvelis, išipareigojęs kaip istorijos ir vokiečių kalbos mokytojas, dėstė savo*

Šveicariją, mūsų mamelė jautėsi kažkaip ištremta į svetimą šalį, praradęs savo antrąją tėvynę Lietuvą, mūsų tėvelis atrado savo gimtąją žemę, savo gimtinę, mūsų mamelė prarado viską. Taigi šiandien, iškilmingai minėdami laisvoji Lietuvoj mūsų tėvelio 100-ąsias metines, negalime nepprisiminti mūsų motinos kartaus likimo arba netgi užmiršti jos tremties metus laisvoji Šveicarijoje. Savo drąsiais užmojais mūsų tėvelis išgarsino Lietuvos vardą Europoje ir užjūryje, mūsų mamelė sunkiais laikais su ilgesiu ir širdgėla turėjo guosti neramias vaikų širdis. Jums - audringas šveicaras, mūsų

Prie koplytstulpio Aldona Vasiliauskienė su anūkais

Iš kairės: Kęstutis Jankauskas (ELTA generalinis direktorius), Juozas Eretas, Boris Koller, Birutė Eretaitė, Aldona Vasiliauskienė, Elmaras Koller, Julija Eretaitė-Koller, Algimantas Zolubas, 1996 m.

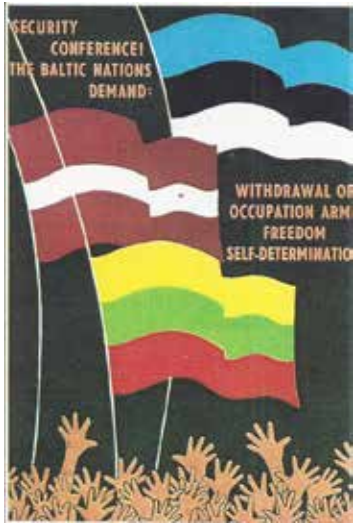
KUKLIOS PAGARBOS ŽENKLAI

Atkelta iš 4-o psl.

Tarp mūsų užsimezgė glaudus bendravimas ir bendradarbiavimas. Iš A. Liepinaičio gavus studiją *Užmirštieji baltai* (Die vergessenen Balten) vokiečių bei kitomis kalbomis, man teko rūpintis jų vertimu į lietuvių kalbą ir 2001 m. išleidimu 5,000 egz. tiražu. Studija buvo parašyta 1972 metais vokiečių kalba Bazelyje, skirta *Mano Baltijos draugams, - tiems, kurie tėvynėje be laisvės, ir tiems, kurie laisvėje be tėvynės*. Kitus raštus rašęs lietuviškai, rašydamas studiją vokiečių kalba, gal autorius ją adresavo platesniam skaitytojų ratui, o gal numatė galimą vertimą į kitas kalbas.

Tauraus Amerikos lietuvių Algio Liepinaičio, suvokusio studijos reikšmę Lietuvai, rūpesčiu ji buvo išversta į anglų, prancūzų, italų, ispanų ir portugalų kalbas, platinta tarp ambasadorių, diplomatų, žurnalistų, pasiekė 1975 m. Helsinkyje įsteigtą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Jei iki tol nacių ir sovietų slapas 1939 m. susitarimas nebuvo žinomas, po studijos paskelbimo jis buvo plačiai išviešintas. Tarsi priekaištą pasaulio valstybių bendrijai studijos pradžioje autorius pacitavo smerkusį Rusijos imperinę politiką Markizą de Kiustinę (Marquis de Custine): *Neteisybė užsimiršta, gėda praeina, o grobis lieka*. Helsinkio Konferencijoje platinti *Užmirštieji baltai* sovietų delegacijai padarė sprogsios bombos poveikį.

Lietuvoje apsilankiusios Ereto dukros Laisvė ir Julija man užsiminė, kad tėvelio atminimui Lietuvos paštas galėtų išleisti pašto ženklą.

Studijos viršelį ir Ereto rūpesčiu 1973 m. išleistas ir išplatintas atvirukas su užrašu: *Security conference! The baltic nations demand: withdrawal of occupation army, freedom self-determination* (Saugumo konferencija! Baltijos tautos reikalauja: išvesti okupacinę kariuomenę, laisvai apsispręsti).

Dailininkas Antanas Rimantas Šakalys, jau kūręs *Užmirštųjų baltų* viršelį, sukūrė pašto voko ir pašto ženklo su Ereto atvaizdu projektą.

Tačiau, turėdamas pašto reikmenų leidybos „monopolį“, Lietuvos paštas jo nepriėmė, o į daugkartinius raginimus išleisti neatsižvelgė. Tuomet, kai mūsų Seimo rūmuose 2000 m. rugpjūčio 19 d. posėdžiavo Pasaulio lietuvių bendruomenės X seimas, pirmininkaujančius paprašiau siūlyti ir priimti rezoliuciją su raginiu Lietuvos paštui išleisti pašto ženklą prof. J. Eretui atminti. Tokia rezoliucija buvo priimta. Galiausiai Lietuvos paštas raginimą išgirdo, ir 2003 m. sausio pabaigoje pasirodė pašto ženklas, skirtas J. Eretui (dailininkė Aušrelė Ratkevičienė).

Kauno savivaldybės rūpesčiu 2006.X.12 pažymint J. Ereto 110-ąsias gimimo metines ant namo Rotušės a. 23/2 Kaune, dalyvaujant atvykusiems iš Šveicarijos sūnui ir jauniausiajai

dukrai, atidengta atminimo lenta: *Šiame name 1932-1937 m. gyveno literatūros istorikas, žurnalistas, politikas, Lietuvos kariuomenės savanoris, Lietuvos katalikų mokslų akademijos akademikas, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius dr. Juozas Eretas. Mirė 1984 m. Šveicarijoje. Jos kūrėjas dail. Leonas Adomkus.*

Įamžinimo lentą ant namo, kuriame vaikystėje bei sugrįžęs iš Lietuvos gyveno J. Eretas, Bazelyje atidengė (sukūrė ir pagamino tauragiškis skulptorius Algirdas Bosas) Lietuvos visuomenininkai ir Šveicarijos lietuvių bendruomenės atstovai 2010 m. spalio 15 d. Ten parašyta dviem kalbomis: *In diesem Haus lebte Prof. Dr. Joseph Ehret Jakaitis 1896-1984 ein Sohn der Schweiz und ein Pa-*

Atminimo lenta Bazelyje

triot Litauens; *Šiame name gyveno Šveicarijos sūnus Lietuvos patriotas prof. dr. Juozas Eretas-Jakaitis 1896-1984.*

Kas penkeri metai JAV A. Liepinaičio ir kitų išeivių rūpesčiu vyko J. Ereto paminėjimai. Lietuvoje J. Ereto vardas pradėtas garsinti atgavus nepriklausomybę ir atkūrus LKMA. Gera žinoti, kad apie jį kalbėta konferencijose, skirtose J. Eretui ar kitoms asmenybėms, kurias organizavo Lietuvių katalikų mokslo akademija, Baltoskandijos akademija ar VDU (1994, 1996, 1998, 2001, 2003 ir 2004 metais), susitikimuose bei kitokuose renginiuose, vykusiųose Vilniuje, Kaune, Telšiuose, Šiauliuose, Panevėžyje, Kupiškėje bei mažesniuose miesteliuose. Jų aktyvi organizatorė ir dalyvė buvo dr. Aldona Vasiliauskienė.

Tačiau visi paminėti dalykai tėra tik kuklios pagarbos ir padėkos ženklai

A.R. Šakalio suvenyrinis pašto vokas ir pašto ženklo projektas

prof. J. Eretui. Artėjant profesoriaus 120 metų gimimo sukakčiai (g.1889.10.18), Vytauto Didžiojo universiteto, kurio profesoriumi J. Eretas buvo, kuriam perduotas jo archyvas ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos, kurios metraštį profesorius daugelį metų redagavo, garbės reikalas būtų pasirūpinti Juozo Ereto-Jakaičio raštų išleidimo programos sudarymu, o Lietuvos valstybės – reikšmingas padėkos ir pagarbos ženklas netolimoje ateityje – jo raštų išleidimas. Artėjant 120 metų sukakties minėjimui būtų gera išgirsti paminėtų institucijų įsipareigojimus vietoj pažadų.

Kanados įvykių apžvalga

JUSTIN TRUDEAU KINIJOJE

Kanados ministeris pirmininkas Justin Trudeau pagal oficialų kvietimą rugpjūčio pabaigoje rugsėjo pradžioje lankėsi Kinijoje. Į šią darbinę kelionę jis atvyko su žmona Sophie ir dukra, jį lydėjo federacinės vyriausybės finansų, užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministrai B. Morneau, S. Dion, Ch. Freeland. Pirmasis susitikimas surengtas Kinijos verslo klube. Jo metu Kanados vyriausybės vadovas stengėsi įtikinti Kinijos verslininkus, kad abiem pusėms naudinga plėsti ir stiprinti ryšius. Tai pasitarnautų ne tik ekonominei gerovei,

bet ir visokeriopai Kinijos žmonių geresnei atečiai. Paabrėždamas, kad dabar kuriamas supervalstybės įvaizdis pasaulyje kenkia Kinijos interesams, J. Trudeau skatino didesnę atvirumą Kanados patirčiai, diegiant pažangias valstybės valdymo ir kitas patirtis. Kanados vyriausybės vadovas dar kartą priminė, kad su ekonomine pažanga tolygiai turi keistis ir visuomenei svarbi demokratijos, asmens laisvių ir teisių apsaugos plėtra. Po šio susitikimo Kanados PM dalyvavo susitikimuose su Kinijos vyriausybės vadovais, finansų verslo atstovais.

PAGALBA STUDENTAMS DIDĖS

Mokslo ministerė Kirsty Duncan rugpjūčio 30 d. lankėsi Humber College Toronte, kur pranešė, kad padidės studentams išmokamų pašalpų suma iki \$1.5 bln. per 5 metus, o šiais ir kitais metais bus išmokėta \$684 mln. Iki \$3,000 per metus bus išmokama mažas pajamas, o iki \$1,200 – vidutinės paja-

mas gaunančių šeimų studentams. Studentai, gavę federacines paskolas, turės palaukti iki lapkričio, kol bus peržiūrėta nauja paskolų grąžinimo tvarka. Mažiau negu \$25,000 per metus uždirbantiems ir negrąžinusiems tokios paskolos, jos grąžinti neberekės.

RCMP POLICININKĖ SU SKARELE

RCMP – Kanados karališkoji raitoji policija – 2016 m. priėmė sprendimą pareigūnėms musulmonėms išimties tvarka leisti ryšėti *hijab* – skareles, kurios yra musulmoniškosios aprangos dalis. RCMP komisaras Bob Paulson, vienintelis pareigūnas, kuris gali patvirtinti pakeitimus, susijusius su religiniais įsitikinimais, priėmė tokį sprendimą 2016 m. sausio mėnesį.

Viešojo saugumo atstovo Scott Bardsley nuomone, karališkoji policija yra pažangi tarnyba, gerbianči visų kultūrų ir religijų žmones. “Tokie pakeitimai parodo mūsų tarnybos vertybes ir padrąsina musulmones moteris rinktis darbą RCMP bei

atspindi mūsų skirtumus ir mūsų bendruomenės”, – teigia jis.

2015 m. RCMP, siekdama įdarbinti daugiau žmonių iš matomų tautinių mažumų (*visible minorities*), jų priėmė tiek, kad jie sudaro 20% visų tarnautojų. 2013 m. jų buvo 8.7%.

RCMP uniforma buvo pradėta keisti prieš 26 m., kai sikas Baltej Singh Dhillon, norintis tarnauti karališkojoje policijoje, šią tarnybą 1990 m. padavė į teismą, po kurio buvo patvirtintas pakeitimas: RCMP tarnautojas gali dėvėti turbaną.

Šiuo metu RCMP neturi narių prašymų dėvėti *hijab* tarnybos metu.

ONTARIO SVEIKATOS ĮSTAIGOS PATARIMAI

Tėvai, kurie sėdi ant suoliukų vaikų žaidimų aikštelėse ir valgo bulvių traškučius, siuntinėdami žinutes telefonais, tikrai neskatina vaikų sveikos gyvensenos įpročių. *Public Health Ontario* atstovai tyrinėjo, kokios įtakos tėvų pavyzdys daro vaikų fiziniui aktyvumui, sveikai mitybai ir elgesiui ir ar tai atitinka Kanados sveiko gyvenimo gaires. Dr. Heather Manson, sveiko gyvenimo būdo, lėtinių susirgimų ir sužeidimų išvengimo įstaigos viršininkas, pareiškė, kad daugiau negu 30% vaikų turi antsvorio arba yra nutukę. Vaikai nuo 5 iki 17 metų amžiaus turi sportuoti ne trumpiau negu 1 valandą per dieną. Kanadoje tiek sportuoja tik 9% vaikų, kurie sportuo-

ja daugiau, jeigu tuo pačiu užsiima ir jų tėvai.

Vaikai, kurie valgo kartu su tėvais nežiūrėdami televizoriaus, dažniausiai valgo pakankamai vaisių ir daržovių, o tų, kurie užkandžiams gauna šviežių daržovių ir vaisių, galimybė gauti jų reikiamą kiekį padidėja penkis kartus. Vaikai turi valgyti 4-8 kartus per dieną, priklausomai nuo amžiaus ir lyties.

Prie ekrano vaikas turėtų praleisti ne ilgiau negu dvi valandas per dieną. Tyrėjų nuomone, sėdėjimas nėra gerai, bet sėdėjimas prieš ekraną yra daug blogiau. Ypatingai žalinga sėdėti ir žiūrėti televizorių, žaisti kompiuterinius žaidimus 10-14 metų mergaitėms.

Pagal Kanados spaudą parengė **Rima Žemaitytė-De Iuliis**

ARGENTINA

Lietuvių savišalpos ir kultūros draugija „Nemunas“ paminėjo savo 107-ųjų metinių sukaktį. Ši draugija yra seniausia lietuvių institucija Pietų Amerikoje ir pirmąją tarp kitų tautų Berisso mieste. „Nemuno“ draugija buvo įsteigta 1909 metais.

Argentinos lietuvių savišalpos ir kultūros draugijos „Nemunas“ 107-osioms metinėms skirta šventė

Linkėjimai – Ilgiausių metų

Į jubiliejinę šventę susirinko daugiau nei 200 žmonių. Prieš sveikinimus ir vakarienę buvo iškeltos Argentinos ir Lietuvos valstybinės vėliavos, vadovai ir žiūrovai giedojo Argentinos bei Lietuvos himnus. Nuo pakylės žodį tarė Jorge Nedela – Berisso miesto savivaldybės meras, kuris maloniai visus pasveikino, palinkėjo sėkmės ir darbingo jubiliejaus. Taip pat kalbėjo Susivienijimo Lietuvių Argentinoje (SLA) valdy-

bos atstovas Raul Stalioraitis, Lietuvių katalikų kultūros ir savišalpos draugijos „Mindaugas“ valdybos pirmininkas Raúl Petronis, Buenos Aires provincijos lietuvių bendruomenės karalienė Evelin Melnesiuk Gabriunaite (Gabriūnaite) ir vaikų karalienė Agustina Volpe Grilauskas (Grilauskaitė). Lietuvių draugija „Nemunas“ gavo specialius sveikinimus iš Lietuvos užsienio reikalų departamento generalinio direk-

Lietuviškas šokis

toriaus Vytauto Pinkaus, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkės Dalios Henkės, Kultūros centro Panevėžio bendruomenių rūmų šokių ansamblių „Grandinėlė“ ir „Miestelėnai“ meno vadovės, Lietuvos kultūros žymūnės Zitės Rimkuvienės, tautiškos kapelos „Sutaro“, Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuvių sielovados reikalams, PLB valdybos sielovados reikalų ir Pietų Amerikos reikalų komisijų pirmininko prelato Edmundo J. Putrimo.

Šventės akimirkos

Pasirodymą pradėjo vaikų šokių grupė „Skaidra“, kuriai vadovauja Romina Fourment Kalvelis ir Marianela Siperka, ir Mailen Machado. Šita grupė

veikia nuo 1971 metų, o joje šoka daugiau nei 20 vaikų nuo 2 iki 12 metų. Jie sėkmingai pasirodė. Vėliau koncertavo jaunių šokių grupė „Nemunas“, šokusi visoje Argentinoje, taip pat Kanadoje 2000-aisiais metais per Pasaulio lietuvių šokių šventę. Ansambliui vadovauja Analia Dulkė ir Juan Ignacio Fourment Kalvelis. Žiūrovai dėkojo šokėjams už gražius tautinius šokius. Per vakarienę koncertavo senjorų kolektyvas „Griaustinis“. Po koncerto ir pasisakymų Esteban Dulkė „Nemuno“ draugijos valdybos vardu susirinkusiems tarė atsisveikinimo žodį. „Nemuno“ gimtadienis baigėsi visiems stovint ir dainuojant *Ilgiausių metų*.

Marianela Siperkaitė – naujoji Argentinos lietuvių karalienė

Nauja lietuvių bendruomenės karalienė
Per „Nemuno“ lietuvių draugijos jubiliejų Argentinos lietuvių kolonija išsirinko naują karalienę. Ja tapo Marianela Siperka (Siperkaitė), kuri atstovaus lietuvių bendruomenei imigrantų šventėje. Berisso yra Buenos Aires provincijos imigrantų sostinė, kurioje gyvena gal 20 tautų atstovų. Čia kasmet rugsėjį švenčiama imigrantų šventė (Fiesta Provincial del Inmigrante), kurioje Berisso mieste gyvenančios tautos pristato savo kultūrą.
Berisso “Nemuno” lietuvių draugijos inf.
Ntrs. iš SLA naujienlaiškio

AUSTRALIJA

Poezija, virstanti muzika

Išeivijos lietuvių poetės Lidijos Šimkutės poezija skambėjo legendiniuose Sidnėjaus Operos rūmuose, Utzono rečitalių salėje. Poetės eilėraščiams muziką sukūrė kompozitorė Margery Smith. Specialiai M. Smith kūriniai *Balti šešėliai* L. Šimkutė atrinko 12 savo eilėraščių iš 2000-aisiais metais Vienoje pasirodžiusio rinkinio „Weisse Schatten“ (*Balti šešėliai*). M. Smith kompoziciją, kurioje skambėjo L. Šimkutės po-

ezija, atliko ansamblis „Hourglass“, vadovaujamas Andrew Kennedy. Prieš kūrinio atlikimą L. Šimkutė dar perskaitė paskutinį kompozicijos eilėraštį *Aš esu saulė* („I am the Sun“). Be to, L. Šimkutės poezija skambėjo ir dainų cikle *Vandenyno atodūsis* („Ocean Hum“), skirtame fleitai ir pianinui. Kompozitorė šiam kūriniai atrinko 6 L. Šimkutės eilėraščius iš ciklo *Vandenyno atodūsis* ir rinkinio *Vėjo žvilgesys*. Prieš atliekant kompoziciją L. Šimkutė lietuvių ir anglų kalbomis deklamavo eilėraštį *Lietaus juosta* („Sheets of Rain“). Taip pat ji dalyvavo ir pokalbyje su kompozitore M. Smith. **Inf.**

LONDON, ON

Londono maldininkai po iškilmingų Mišių Midlande prie kryžiaus lietuvių kankiniams
Ntr. A.Valaškevičienės (London, ON)

- Džiaugiamės, kad nemažai Londono lietuvių dalyvavo Midlande lietuviškose pamaldose, ėjo Kryžiaus kelius ir meldėsi prie ten esančio lietuviškojo kryžiaus. Apgailestaujame, kad autobuso kelionė atgal į Londoną užtruko labai ilgai dėl automobilių spūsties greitkeliuose.
- Šiluvos Mergelės Marijos šventė – mūsų ATLAIDAI šiais metais bus rugsėjo 11, ateinantį sekmadienį. Tą dieną po 3 val. popietinių Mišių bus vaišės parapijos salėje. Vaišių bilietas asmeniui – \$10; bilieto mokėstis bus renkamas prie durų. Kadangi norima iš anksto žinoti apytikrų skaičių asmenų šventinėms vaišėms, tai prašome kuo greičiau apie savo dalyvavimą pranešti prof. Romui Mitalui arba p. Onai Navickienei.
- Sekmadienių ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
- Rugsėjo 11, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Kotryną, Mykolą ir Mariją Šulskius.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms 18%

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams 9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Praeitis

ir dabartis

Irenos Ross pokalbis apie Kanados lietuvių muziejaus – archyvo istoriją ir veiklą su šio muziejaus dabartine administratore Danguole Juozapavičiūtė-Breen

Klausia: **IR** – Irena Ross

Atsako: **DJB** – Danguolė Juozapavičiūtė-Breen

IR – Kada buvo įsteigtas muziejus šiose jam skirtose patalpose?

DJB – Kanados lietuvių bendruomenė susirūpino Kanados lietuvių paveldu jau 1983 metais. Per KLB Krašto tarybos posėdį spalio mėnesį rezoliucija buvo priimta KLB Krašto valdybai organizuoti pastovų Kanados lietuvių archyvą. Nebuvo galima rasti atatinamą vietą patalpinti archyvą. Anapilio sodyba planavo statyti naują priestatą ir pasiūlė jame įrengti archyvui patalpas. KLB Krašto valdyba šį siūlymą priėmė 1986 m. Prelatas dr. Pranas Gaida taip pat siūlė, kad į archyvo patalpas būtų įtraukta vieta eksponatams tuo įjungiant muziejų prie archyvo. Dūrys atsidarė Kanados lietuviams bei bendrai kanadiečių visuomenei 1989 m. rugsėjo 24 d.

IR – Koks Jūsų ryšys su muziejum?

DJB – Aš esu Kanados lietuvių muziejaus archyvo (KLMA) vedėja ir seku ilgametės vedėjos dr. Rasos Mažeikaitės, dr. Arūno Pabedinsko ir Rūtos Kličienės pėdsakom.

IR – Nuo kada pradėjote eiti šias pareigas?

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo administratorė Danguolė Juozapavičiūtė-Breen (kairėje) su viešnia iš Čikagos lietuvių kultūros muziejaus Sigita Balzekas

DJB – Išėjus į ankstyvą pensiją, pasigedau reikšmingo darbo. 2013-ais pasisiūliau padėti muziejui-archyvui, ir pirmos pareigos buvo suruošti klausimyną apie muziejaus-archyvo ateitį. Gavus realistiškus ir teigiamus atsakymus paruošiau 5 metų strateginį planą ir sutikau pasiūlyti pastoviai. Šiuo metu su savanorių pagalba vykdu strateginį planą.

IR – Kokios Jūsų pareigų sąlygos – laiko užimtumas?

DJB – Oficialiai, dirbu 15 valandų savaitėje, bet yra tiek daug darbų su archyvine medžiaga, eksponatais ir ruošiant parodas, kad išeina dirbti „pilną laiką“.

IR – Kuriom dienom ir valandom muziejus prieinamas lankytojams?

DJB – Stengiamės pastoviai būti antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Žinoma, kai yra paroda, valandos keičiasi. Svarbiausia, norint susisiekti su mumis, galima skambinti telefonu (905-361-0434) arba susiristi e-paštu (klma@primus.ca), ir susitiksim pagal susitarimą.

IR – Kam Jūs atsakinga ir kaip muziejus išsilaiko finansiškai?

DJB – Aš esu tiesioginiai atsakinga Kanados lietuvių bendruomenės valdybai. Finansinės paramos sulaukiam iš Kanados lietuvių fondo, lietuvių kredito kooperatyvų (Hamiltono “Talka”, Toronto Prisikėlimo ir Parama, ir Montrealio “Litas”), dosnių asmenų, kuriems Kanados lietuvių paveldas yra ypatingai svarbus, bei nuo parodų lankytojų. Kartais pavyksta gauti Ontario arba Kanados valdžios finansinės paramos specifi-

niams projektams. Kaip ir visoms kultūros paveldo institucijoms, nepastovi finansinė parama riboja mūsų numatytas galimybes. Visada laukiame aukotojų paramos.

IR – Apie Jus: gimusi Kanadoje. Kiek kalbų mokate?

DJB – Pirmoji kalba buvo lietuvių, o pradėjus mokyklą jau kalbėjau ir anglų. Studijavau prancūzų kalbą ir ispanų kalbą, bet retai tenka naudoti.

IR – Koks Jūsų mokslo bei profesinis profilis įgytas Kanadoje?

DJB – Baigiau Toronto universitetą bakalauro laipsniu (Honours BA) sociologijos srityje. Tęsiau studijas tam pačiame universitete ir įsigijau Magistro laipsnį bibliotekininkystės srityje (MLS). Baigus pradėjau dirbti akademiniame bibliotekoje (McMaster universitete Hamiltone), bet perėjau į investicijų kompanijos biblioteką ir nuo to laiko karjerą praleidau investicijų kompanijose arba banke. Daugiau negu pusę karjeros praleidau *management* pozicijose ir baigiant buvau skyriaus viršininkė.

IR – Darbuojatės muziejuje, kur aukšto lygio lietuvių kalba būtina. Kaip pasiekėte tokį lietuvių kalbos lygį?

DJB – Čia tikrai padėka priklauso tėvams, kurie privertė mus kalbėti tikrai lietuviškai namuose. O studijų ir karjeros laikotarpiuose vis priklausiau lietuviškomis organizacijoms, ar tai Kanados lietuvių jaunimo sąjungai, ateitininkams ar „Volungės“ chorui. Prisipažinsiu, kad reikėjo daugiau dėmesio atkreipti lietuvių kalbai, kai pradėjau dirbti muziejų-archyve. Bando, kiek galiu, skaityti *Tėviškės žiburius* ir dabartinę Lietuvos spaudą, idant tobulint kalbą.

IR – Kas Jus paskatino įsijungti į šį muziejaus tebesitęsiančios veiklos darbą?

DJB – Svarbiausia priežastis yra susirūpinimas Kanados lietuvių paveldu – būtų labai gaila, jeigu mūsų lietuvių kilmės pėdsakai išnyktų.

IR – Kurie buvusios profesinės karjeros įgūdžiai Jums naudingi muziejaus darbuose?

DJB – Iki šiol svarbiausia yra supratimas informacijos organizavimu, projektų planavimas ir vykdymas, administracijos darbai, pav., kaip statyti strateginį planą, įvykdymas konkuruojančių prioritetų, marketingas ir paslaugų prioritetas (Service Orientation).

IR – Kokie Jūsų planai muziejaus artimajai atečiai?

DJB – Šiuo metu dirbu kartu su Kanados estais, latviais ir Baltijos vokiečiais paruošti projektą *Nuotraukos prabyla* („Snapshot Stories“). Mes užrekdavim 20 vyresnio amžiaus žmonių prisiminimus laikotarpio Lietuvoje, pabėgėlių keliuose ir pirmųjų žingsnių Kanadoje. Paroda numatyta vasario m. 2017 m. Jau pradėjom ruošos darbus įsteigti KLMA svetainės puslapį, kurį norėtumėm baigti iki šių metų galo. Taip pat pradėjom darbą skaitmeninti dokumentus, fotografijas ir filmus. Svarbiausia, gale spalio mėnesio kartu su Montrealio lietuviams ruošiamą Montrealio lietuvių menininkų parodą. Retkarčiais randu laiko miegot.....

IR – Kokie iššūkiai susiję su muziejaus tvarkymo darbais?

DJB – Paskutiniaisiais metais prieš man perimant pareigas, KLMA darbai daugiausia lietė archyvinės medžiagos organizavimu ir kitų svarbių vidaus reikalų darbais. Man atėjus, susidarė proga pakvesti kryptį ir pagal klausimyno pageidavimus rengti bendruomenę viliojančius įvykius. Iki šiol suruošėm 8 ekspozicijas. Lankytojų atsiliepimai puikiai – daug pozityvių paskatinių, idėjų bei pasiūlymų.

(Kalba netaisyta)

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekilnantiu nuosimčiu

1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu

2.75%

Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų

3.50%

Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu

3.35%

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadieniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadieniais	9:00 - 12:30

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

IEŠKO

Pagalbinio kasininko-ės

kalbančio lietuvių ir anglų kalbomis, galinčio dirbti abiejuose skyriuose savaitės dienomis ir savaitgaliais. Susidomėjusieji prašome pateikti prašymus kooperatyvo vedėjai Lindai Moroz iki 2016 m. rugsėjo 30 d.

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuvos kultūros žinios

KURSŲ DALYVIAI MINISTERIJOJE

Rugpjūčio 26 d. kultūros ministerijoje lankėsi Lietuvos edukologijos universiteto lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursų dalyviai, kurie tris savaites mokėsi lietuvių kalbos ir susipažino su mūsų šalies kultūra, parengė projektus apie Lietuvą. Šiais metais LEU lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursuose dalyvavo daugiau negu 80 studentų iš 18 pasaulio valstybių (Kanados, Malaizijos, Japonijos, Kinijos, Prancūzijos, Vokietijos, Maroko, Ukrainos, Latvijos ir kt.). Ministeris padėkojo vasaros kursų organizatoriams. „Būtent kultūra yra tas raktas, kuris padeda atrinkti

slapčiausias kerteles mūsų širdyse, net ir sunkiausiu laikotarpiu suteikia įkvėpimo, kitos šalies kalbos ir kultūros pažinimas griauja išankstines nuostatas ir stereotipus, kuria bendrystės jausmą“, – sakė kultūros ministeris Šarūnas Birutis.

Atsisveikindamas su vasaros kursų organizatoriais ir dalyviais jis palinkėjo, kad graži draugystė su Lietuva, jos kalba ir kultūra tęstųsi ir toliau – kursų dalyviai taptų mūsų šalies ir kultūros ambasadoriais, sugrįžę į savo namus skleistų gerąją žinią apie Lietuvą ir jos kultūrą.

ATIDARYTA KAROLINOS PRANIAUSKAITĖS BIBLIOTEKA

Rugpjūčio 26 d. Lietuvos kultūros viceministeris Romas Jarockis lankėsi Telšiuose, kur dalyvavo atnaujintos Telšių Karolinos Praniauskaitės viešosios bibliotekos atidaryme. Pasak jo, šios bibliotekos atnaujinimo darbams buvo skirta beveik 10 mln. eurų. „Džiugu, kad Telšiai skamba kaip kultūros sostinė, o biblioteka pagaliau grįžo namo, į moderniai suvartytas patalpas“, – sakė R. Jarockis.

Po sveikinimo kalbų svečiai buvo pakviesti apžiūrėti naujas bibliotekos erdves, kuriose veikia parodos: *Proveniencijos senųjų Telšių bibliotekų knygos*, knygų ir fotonuotraukų paroda *Žemaičių poetė Karolina Praniauskaitė*, mokinių meninės kūrybos darbų paroda *Knygų namų šviesa*, Vilniaus Amerikos centro ir Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Amerikos skaityklos kolekcijos paroda.

KNYGA APIE GELBĖTOJĄ

Išleista nauja knyga *Epistolfilija. Užrašytas Onos Šimaitės gyvenimas: biografinė eseistika*, parašyta Kanados lietuvis, literatūrologės, rašytojos Julijos Šukys, iš anglų kalbos išversta Mariaus Buroko. Turbūt nėra kitos lietuvių moters, kuri būtų taip plačiai žinoma pasaulyje iš įvairiomis kalbomis išleistų knygų, enciklopedijų bei vadovėlių, kaip Ona Šimaitė. Kukli pedagogė, publicistė, bibliotekininkė, II-ojo Pasaulinio karo metais dirbusi Vilniaus universiteto bibliotekoje, tapo garsiausia Vilniaus geto žydų gelbėtoja. Jai vienai pirmųjų iš Lietuvos piliečių buvo suteiktas Pasaulio Tautų Teisuolio vardas, o Jeruzalėje Teisuolių alėjoje auga jos vardo

medis. Rašytoja praskleidžia laiškuose bei dienoraščiuose užrašytą šios moters gyvenimą. O.Šimaitė kruopščiai rinko ir saugojo užrašytus savo gyvenimo liudijimus, tarp kurių gausybė laiškų, dienoraščių, straipsnių, spaudos iškarpų.

Kukli bibliotekos darbuotoja 1941-1944 m. lankydavosi vokiečių okupuoto Vilniaus žydų gete ir darbo stovyklose, nešiodavo ten įkalintiems žmonėms maistą, drabužius, vaistus, pinigus ir padirbtus dokumentus. Ji gelbėdavo netekusius vilties. Gestapas 1944 metais susekė jos veiklą, suėmė ir išvežė į Dachau koncentracijos stovyklą. Ji išgyveno ir po karo persikėlė į Paryžių. Ona Šimaitė mirė 1970 metais.

ITALAI APIE LIETUVIŲ SPEKTAKLĮ

Režisierius Oskaras Koršunovas ir jo aktorių trupė antri metai iš eilės buvo pakviesti į garbingiausiu menų renginiu pasaulyje laikomą Venecijos bienalę. Pernai pristatę William Shakespeare *Hamletą*, šiemet režisierius ir aktoriai festivalio publikai parodė Antono Čechovo *Žuvėdrą*. Italai kritikai įvertino trumpai ir aiškiai – tai vienas iš geriausių spektaklių Venecijos bienalės programoje. „Sunku atrasti tokius aktorius, kurie, visų pirma, patys tiki tuo, ką daro, todėl geba sukur-

ti tokius gyvus charakterius“, – rašė italų režisierius Manuel Capraro. Aktoriai: Martynas Nedzinskas (Treplevas), Nelė Savičenko (Arkadina), Agnieška Ravdo (Nina), Darius Gumauskas (Trigorinas), Dainius Gavenonis (Dornas) ir Rasa Samuolytė (Maša). „Vien jų vardai suteikia orumo. Ir šis spektaklis turėtų keliauti po Italiją, kad jį išvystų daugelis darbuotojų, kurie mūsų apsimetinėja aktoriais“, – skelbė menininkas Enrico Fiore.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **R. Žemaitytė-De Iuliis**

“Žalios lankos” Lietuvoje

Iš kairės: Lina Botyriūtė, Rita Stasiulevičienė, Darius Stasiulevičius, Milena Ivaniukas, Daiva Botyrius, Arūnas Paransevičius, Ieva Naujokaitytė-Paransevičienė

Kanados teatro mėgėjų studija „Žalios lankos“ (Toronto) šiemet liepos mėnesį lankėsi Lietuvoje. Teatras į Lietuvą atvyko pirmą kartą ir per dvi savaites suvaidino prancūzų dramaturgo Marc Camoletti komediją *Viešnia be suknelės* (rež. Daiva Botyrienė), pastatytą 2014 metais.

Teatro trupė Lietuvoje atliko kilnią misiją ir pagerbė Lietuvai nusipelnusių menininkų, pedagogų, tremtinių: režisieriaus (teatro pradininko) ir talentingos pianistės – Stasio ir Tiju Čaikauskų atminimą. Režisierius ir prodiuseris Romas Pletkauskas sakė: „Esu nuoširdžiai dėkingas teatro studijos kolektyvui už tai, kad jie neatsisakė prisidėti, Marijampolėje įamžinant teatrui ir Lietuvos kultūrai nusipelnusių žmonių atminimą, savo honorarą už suvaidintą spektaklį palikdami minėtų menininkų kapo sutvarkymui ir memorialinės lentos sukūrimui. Šis vėjus surengtas Toronto lietuvių teatro studijai „Žalios lankos“ remiant. Tai diena, kurią buvo prisimintas ir prieš 60 metų atkurtas valstybinis Marijampolės dramos teatras, padaręs didžiulės įtakos miesto teatrinei kultūrai“. Jo kūrėjams atidengta atminimo lenta ant buvusio teatralų namo Vytauto g. 15.

Toronto lietuvių teatro studija „Žalios lankos“ daugelio vertinimu savo spektakliu papuošė tarptautinį mėgėjų teatrų festivalį, vykusį Jurbarkė; jie dalyvavo Pasaulio Žemaičių teatro šventėje Kelmėje, klostimo teatrų festivalyje Punske (Lenkijoje) ir t.t.

M. Camoletti komedija *Viešnia be suknelės* pastatyta subtiliai ir išradingai. Marijampolės kultūros centre, turinčiame 715 vietų, buvo sutalpinta 812 žmonių. Torontiečių vaidintas spektaklis padovanojo daug džiugių akimirkų, gerą nuotaiką ir nepaliko abejingų.

Spektaklis ir kituose miestuose buvo sutiktas gausiais žiūrovų plovimais. Kūrėjai parodė pagarbą pjesės au-

toriui, o scenos taisyklių išmanymas atvėrė žanrinės įvairovės galimybes. Pjesė suskambėjo kaip gera medžiaga šiandieninei teatro scenai, atskleidusi šiuolaikines prancūzų visuomenės nuotaikas ir prancūzišką mąstymą. Provokuojantys šeimos santykiai su

ro režisierė ir vadovė Danutė Budrytė-Samienė. Gerai įvertinta ir Arūno Paransevičiaus (Robertas) vaidyba. Milena Ivaniukas (Siuzeta) turėjo bene išraiškingiausią vaidmenį ir puikiai su juo susitvarkė. Labai santūriai, akademiškai teisingai savo vaidmenis atliko Daiva

Atidengiant garbės lentą Stasiui Čaikauskui – viename iš pirmųjų Marijampolės dramos teatro įkūrėjų ir režisierių. Iš k.: Romas Pletkauskas – režisierius, prodiuseris, Milena Ivaniukas, Gytis Lukšas – filmų direktorius, Elvyra Žebertavičiūtė - aktorė, Daiva Botyrius - "Žalios lankos" vadovė, Arūnas Paransevičius, Ieva Naujokaitytė-Paransevičienė, Rita Stasiulevičienė, Darius Stasiulevičius, klūpo Narimantas Botyrius

keblėmis daugiakampėmis neištikimybės situacijomis, aktualūs ir šiandieniniame Lietuvos gyvenime. Režisūros sprendimai ir sodrūs personažai atskleidė pjesės esmę ir parodė galimybę kalbėtis su žiūrovais apie tai, kas vyksta dabar, kas žiūrovams aktualu. Šiandienos teatras turi tapti aktyviu socialiniu reiškiniu, jis turi artėti žiūrovo link, jis turi provokuoti žiūrovą dialogui. *Viešnia be suknelės* pasiekė šį tikslą, ir tai yra vienas iš svarbiausių teatro uždavinių. „Pasiilgome teatro“, – sakė didelę patirtį turinti Kauno teatro žiūrovų aptarnavimo padalinio vadovė Marija Lukševičienė.

“Teisinga teatrine logika, improvizacija ir kūrybiniu laisvumu stebino akt. Darius Stasiulevičius (Bernardas)“, – pažymėjo K. Glinskio teat-

Botyrienė (Žaklina) ir Ieva Paransevičius (Siuzana). O epizodinį vaidmenį įsimenamai sukūrė Narimantas Botyrius (Jurgis). Šių vaidmenų visuma parodė režisierės D. Botyrienės puikią teatro mokyklą: teisingai vertinti charakterius, kūrybingai improvizuoti ir teisingai interpretuoti.

Toronto lietuvių mėgėjų teatro viešnagė Lietuvoje paliko gerus prisiminimus. Žiūrovai rado teatrą, nes spektaklis sukurtas profesionaliai ir skoningai. Nuomonės ir atsiliepimai parodė, kad kiekvienas, žiūrėjęs spektaklį, surado asmeninį santykį su juo, iš jo pasiėmė tai, ko jam reikia, tačiau sąlytis su spektakliu per sukurtus vaidmenis daugeliui dar ilgai leis jausti tą meilę, su kuria kūrė ir vaidino „Žalios lankos“.

R. Songaila

Koncertas Prisikėlimo parapijos salėje

Zephyr trio: (iš k.) smuikininkas T.Holowach, pianistė I. Damašiūtė-Beres, violončelininkas E. Hayes

Rugpjūčio 25 dieną Toronto Prisikėlimo parapijos salėje į kamerinės muzikos koncertą pakvietė fortepijoninis trio ZEPHYR: Ilona Damašiūtė-Beres (fortepijonas), Terry Holovach (smuikas), Edward Hayes (violončelė)

ZEPHYR fortepijoninis trio susibūrė prieš trejetą metų ir jau rado savo vietą turtingame Toronto miesto kultūriniame gyvenime. Pirmasis koncertas surengtas 2014 m., klausytojai šiltai ir entuziastingai priėmė atliktus kūrinius, trio gerai įvertino ir kolegų muzikai. Šiuo metu trio jau turi pakankamai įvairų ir įdomų repertuarą, nuo šiuolaikinės kūrybos iki žinomų klasikinės muzikos kompozitorių. Bet pagrindinė trio stiprybė yra kompozitoriai romantikai. ZEPHYR muzikai puikiai emociškai perteikia šio laikotarpio kompozitorių kūrybą, pagrindiniai bruožai – išraiškingas instrumentų ansambliskumas, tiksli stilstiska, kurie pasiekiami tik puikiu techniniu pasirengimu, kolegišku vienas kito supra-

timu ir palaikymu. Šio vasaros koncerto programoje klausėmės klasikų J.Haydn *Piano Trio in A-dur XVI8*, B.Smetanos *Piano Trio G-moll op.15* dviejų dalių ir šiuolaikinių muzikos kūrėjų A. Piazzolla ir R. Luedeke kūrinių. Klausytojai labai šiltai priėmė įvairią savo stiliumi programą. Po ilgų pakartotinių plojimų atlikėjai pratęsė muzikos vakarą, padovanodami ir muzikinę staigmeną – garsųjį gerai pažįstamą Oginskio polonezą *Atsisveikinimas su Tėvyne* ir jausmingą A. Piazzolla *Oblivion* pjesę. Šiame koncerte atlikėjai klausytojus supažindino su programa, kurią parengė pirmajai koncertinei išvykai į Lietuvą. Po jo pianistė Ilona Damašiūtė-Beres pasidalino

būsimos kelionės planais: – Lietuvoje rugsėjo pirmoje pusėje esame numatę surengti trejetą koncertų. Pirmasis Vilniuje, Taikomosios dailės muziejaus salėje, toliau keliausime į Telšius – šių metų Lietuvos kultūros sostinė, ir koncertuosime Žemaitės teatre. Man ypatingai malonu sugrįžti į savo jaunystės ir studijų miestus su mūsų muzikine dovana. Pasakutinis koncertas vakarinėje Lietuvoje – Klaipėdos universitete. Noriu supažindinti Lietuvos klausytojus su Kanados atlikėjais ir su šiuolaikine JAV kompozitorių muzika, rečiau girdima Lietuvoje. Tai Niu Jorke gyvenančio kompozitoriaus Ray Luedeke *Iron John* ištraukos, pritaikytos fortepijoniniam trio – įdomi, gyva, fantaziją žadinanti muzika, pilna geros energijos. Labai džiaugiamės, kad repetuojant šį spalvingą dinamišką kūrinių repeticijose dalyvavo pats kompozitorius ir gerai įvertino mūsų pasirinktą kūrinių interpretaciją. Turėtų būti įdomios ir JAV kompozitoriaus ir pianisto T.D. Hayes *Miniatiūrinės variacijos*, labai įdomios kompozicijos ir muzikinių sprendimų kūriny. Tikimės, kad Lietuvos klasikinės muzikos klausytojams mūsų pasiūlyta programa bus įdomi ir praturtinanti jų pažintį su pasaulio muzika. Na, o mano kolegoms atlikėjams Terry Holovach Fir Ed Hayes – tai pirmoji pažintis su Lietuva, apie kurią jie yra nemažai girdėję. Norėčiau, kad jų lūkesčiai pasiteisintų.

K. Saukaitė

Paroda apie išeiviją JTO

Birželio mėnesį Kanados lietuviai turėjo progos susipažinti su Čikagos Balzeko lietuvių kultūros muziejaus parengta paroda *No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944-52*. Iš Kanados paroda vėl iškeliavo į JAV, Niujorką – miesto biblioteką ir JTO būstinę. Rugpjūčio 23 dieną Jungtinių Tautų būstinėje Niu Jorke surengtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeivių istorijai skirtos parodos pristatymo renginys. Pasak Lietuvos nuolatinės atstovės Jungtinėse Tautose ambasadorės Raimondos Murmokaitės, istorinės atminties išsaugojimas kitoms kartoms – itin aktualus, ypač dabar, kai esame pakartotinių bandymų perbraižyti Europos žemėlapij liudininkai, kai pasaulį krečia didžiausia migracijos krizė nuo II Pasaulinio karo laikų. Paroda pasakoja iš savo gimtinių dėl sovietinių represijų pasitraukusių Baltijos šalių politikos, mokslo ir

Parodos pristatymo iškilmėje kalba Lietuvos nuolatinė atstovė prie JTO Raimonda Murmokaitė

kultūros elito atstovų gyvenimo istorijas. Pasakojimui patelkiamos jų šeimų išsaugotos relikvijos: dienoraščiai, dokumentai ir fotografijos. Ekspozicija parengta bendromis Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Čikagoje, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto bei lietuvių, latvių ir estų bendruomenių išeivijoje pastangomis. Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse Tautose surengė šios parodos

pristatymą Jungtinių Tautų būstinėje Niu Jorke. Parodos pristatymo renginyje apsilankė daugiau kaip pusantro šimto svečių – Jungtinių Tautų diplomatų, sekretoriato darbuotojų, žiniasklaidos ir Baltijos šalių bendruomenių atstovų. Paroda Jungtinių Tautų būstinėje veikė 2 savaites.

URM inf. ir ntr.

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20% Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca 344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

PACE LAW FIRM THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalų, atsirandančių ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7 ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

ATSIŪSTA PAMINĖTI

- B. Railienė ir D. Raila. **Vilnius ženkleliuose**. Albumas. Vilnius, 2015, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 466 psl.
- **Lituanistika**, 2016, Nr 1,2,3,4. Lietuvos mokslų akademijos tęstinis leidinys.
- **Literatūra ir menas**. Lietuvos rašytojų sąjungos kultūros savaitraštis, spausdina UAB „JUDEX spauda“.
- **Kultūros barai**. Kultūros ir meno mėnesinis žurnalas. Leidžia VŠĮ „Kultūros barų“ leidykla.

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Spausdintas laikraštis – dar ne viskas! Žengiamo kartu ir elektroniniais takais...

www.tevzib.com

Tėviškės žiburių tinklalapis laukia Jūsų apsilankymo!

Ten rasite informacijos apie lietuvių pasaulyje, jaunimą, vietinę veiklą, prenumeratas, skelbimus ir daug daugiau. Turinys keičiasi kas savaitę, o ir galite pasiskaityti nesenstančių žinių įvairiomis temomis.

Pasižiūrėkite ir į mūsų **Facebook** puslapį, ten irgi yra įdomu pasidairyti.

Prisirašykite prie "mėgėjų"!

Vasara "Kretingoje"

“Kretingos” stovykla 2016 m. Profesionalė fotografė Daina Puterienė ne tik nufotografavo stovyklautojus, bet ir kiekvienam padovanojo po tokią nuotrauką

Tęsinys iš nr. 34-35

Kokius mus pamatė studentė iš Lietuvos

Šiais metais "Kretingos" stovykloje praktiką atliko dvi studentės iš Lietuvos. Viena iš jų, Neringa Grinčalaitytė, yra Kauno Vytauto Didžiojo universiteto studentė.

Kaip pakliuvote į “Kretingos” stovyklą?
– Aš čia atskridau, nes ieškojau, kur galiu atlikti praktiką. Paklausiau vienos draugės, kuri pažįsta prelatą E. Putrimą. Aš studijuoju katalikų teologiją, ir mes turime atlikti praktiką ketvirtame kurse. Stovykloje buvau atsakinga už tikybą, vadovavau užsiėmimams katehetikos grupelėse.

Kuo patiko stovykla?
– Daug voverių kaip pas mus balandžių. Stovykla... Įsimylėjau šitą vietą. Įsimylėjau Kanadą ir Kanados lietuvius. Nėra čia lengva, nes neišsimiegi, bet mane labai šiltai priėmė visi: vadovai, vaikai - visi žmonės, kuriuos sutikau. Kai sekmadienį atvažiuoja kas nors ir sužino, kad aš iš Lietuvos, prieina prie manęs, sveikinasi... Labai draugiški žmonės. Draugiškesni negu Lietuvoje. Ir patriotizmo daugiau negu Lietuvoje. Man atrodo, čia žmonės vieningesni. Aš visą laiką mėginau išsiaiškinti, kodėl žmonės čia taip svarbu išsaugoti savo šaknis. Jeigu gyveni Kanadoje, tai gali vadintis kanadiečiu. O lietuviams čia taip svarbu, kad jie yra lietuviai. Mane tai stebina. Net tie, kurie nekalba lietuviškai, labai aiškiai pasakė: aš esu lietuvis. Nors kai kurie nėra grynai lietuviai: tėtis iš kitos šalies, o mama lietuvis, bet vaikai save laiko lietuviais. Susipažinau su viena ponija Kanadoje, ji palietė mano ranką ir sako: uždėk man lietuviškumo...

Kokie išpūdžiai, pabuvus Kanadoje?
– Kanadoje esu pirmą kartą. Pirmą kartą

išvykusi iš Europos. Man Kanada labai patinka. Kraštovaizdis nėra tolimas Lietuvos kraštovaizdžiui. Aš nesijaučiu, kad būčiau kur nors labai toli nuo namų. Labai patiko Kanados žmonės. Daug paprastesni ir laisvesni negu Lie-

Neringa Grinčalaitytė, Kauno Vytauto Didžiojo universitete studijuojanti teologiją, šią vasarą pedagoginę praktiką atliko “Kretingos” stovykloje Ntr. autorės

tuvoje. Mažiau rūpinasi, kaip parodyti savo socialinį statusą. Nėra čia tokios hierarchijos, kokią galima pajusti Lietuvoje. Jaučiuosi sava. Manęs klausia, ar aš norėčiau grįžti, kur būsiu kitais metais. Esu toks migruojantis paukštis ir nelabai noriu sugrįžti ten, kur jau buvau, bet norėsiu sugrįžti į Kanadą.

Ačiū už visus gražius žodžius apie Kanados lietuvius. Sėkmės, baigiant studijas Lietuvoje. Ir sugrįžkit.
Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis
PABAIGA

Į N. Zelandiją - ir atostogauti, ir dirbti

Užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius birželio mėnesio susitikime su Lietuvoje viešėjusiu Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministriu Murray McCully aptarė dvišalius politinius ir ekonominius santykius, padėtį Ukrainoje, santykius su Rusija ir aktyvesnį abiejų valstybių jaunimo bendradarbiavimą. N.Zelandijos diplomatijos vadovas paskelbė, kad 2015 m. pasirašytas susitarimas su Lietuva dėl darbo atostogaujant programos kuri pradės galioti šiemet gruodį, ir jau nuo kitų metų 18-30 metų Lietuvos piliečiai galės dalyvauti programoje.

Ši atostogų ir darbo programa suteiks galimybę lankytis Naujojoje Zelandijoje pažintiniais ar poilsio tikslais iki dvylikos mėnesių, suteikiant teisę dirbti ar studijuoti iki šešių mėnesių. Planuojama, kad kasmet šia programa galės pasinaudoti 100 Lietuvos piliečių. **URM inf.**

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir **GERIAUSIA PIRKTI**, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.
Broker RE/MAX WEST REALTY
Mob. 416-879-4937, namų 416-231-4937

MARGUTIS Parcels
48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call **VIKTOR at Tel: (416) 233-4601**

For pick up in Wasaga call **PETRAS at Tel (905)-383-1650**

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Angie SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

Anapilio parapijos atlydai bus rugsėjo 25, sekmadienį

Šiais metais minima Anapilio didžiųjų pastatų statytojo
a.a Algirdo Kazilio 10 metų mirties sukaktis

- 3 v.p.p. – iškilmingos Mišios
- 4.30 v.p.p. – vaišės Anapilio salėje
- Vaišių metu bus programa

Bilietus į vaišes galima užsisakyti pas Ireną Paznėkienę
tel. 905-276-0822 arba el. paštu irenapaznekas@gmail.com

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

Tillsonburg "Kirminai" beisbolo čempionate Wasagoje rugpjūčio 28 d. "B" poskyrio varžybose tapo nugalėtojais. Šioje komandoje žaidžia ne tik Tillsonburg, bet ir Barrie, Otavos, Toronto sportininkai. Ši pergalė visos komandos žaidėjų nuopelnas

V. Navickas, R. Navickienės ntr.

Gandrų vasara jau pasibaigė

Pakludami biologiniam ritmui ilgakojai jau atsiseikino su mūsų šalimi. Į žiemavietes gandrai pradeda keliauti nuo rugpjūčio vidurio, o apie šv. Baltramiejų, rugpjūčio 24-ąją, jų Lietuvoje beveik nelieka. Pasak Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento skyriaus vedėjo Selemono Paltanavičiaus, nors žinoma, jog gandrų išskridimui skirta Šv. Baltramiejaus diena – rugpjūčio 24-oji, iš tikrųjų

Prieš ilgą skrydį atokvėpis dar Lietuvos žemėje...

tai yra tarsi šių paukščių išlėkimo pabaiga. Po Baltramiejaus dienos neišskridę pasilieka tik sužaloti, neišsivystę ar ligoti gandrai, kurie be žmonių malonės nesulauks pavasario. Ornitologų duomenimis, Lietuvoje peri maždaug 11,000-13,000 gandrų porų. Tikslūs duomenis, kiek šalyje perėjo baltųjų gandrų porų ir kiek buvo išauginta jauniklių, Lietuvos ornitologų draugija paskelbs rudenį. Paprastai lizduose vidutiniškai užauga po du jauniklius. Ypač palankiais metais neretame lizde būna trys ar

keturi gandrukai, kai kuriuose – net penki. Lietuvos gandrų skaičius gana didelis. Mūsų šalis pagal tankumą turbūt vienintelė tokia vieta visoje Europoje. Mūsų gandrai keičiasi, labai sparčiai reaguoja į aplinkos, net į žmonių elgsenos pokyčius. Jie vis dažniau lizdus ima sukti patys, o kažkada tokių lizdų buvo tik apie 20%. Tam naudoja elektros stulpus. Pastebėtas ir naujas reiškinyss - lizdai "grįžta" ant stogų ir į medžius. Gandrai pasitiki žmonėmis, todėl prarado baimę ir lizdus suka prie pat trobų, maistą renka pakelėse ar šmirinėdami tarp laukuose dirbančios technikos ir žmonių. Ypatingas Lietuvos gandrų gyvenimo pokytis, kaip sakė S. Paltanavičius, - vis dažnesni "geros kaimynystės" atvejai. Gandrai nėra labai draugiški savo gentainiams. Prieš 50 metų visi žinojo, kad nuo vieno gandro lizdo iki kito būna ne mažiau kaip kilometras. Priešingu atveju tarp paukščių kyla žiaurios grumtynės. Jų metu sudaužomi kiaušiniai, užkapojami jaunikliai ir net sužeidžiami ar pribaigiami suaugę gandrai. Gandrų kelionių maršrutai skirtingi. Mūsų šaliai paukščiai paprastai lekia vadinamuoju rytiniu keliu – tiesiai į pietus, aplenkdami Karpatų kalnus, pro Ukrainą pasiekia Bulgariją. Jie kelias dienas čia apsistoja ir poilsiauja. Po to jų kelias veda per Mažąją Aziją (Turkiją) iki Sinajaus pusiasalio, kur paukščiai dar kartą apsistoja ilsėtis. Afrikoje gandrai keliauja Nilo slėniu, kol pasiekia Viktorijos ir Tanganikos ežerus. Kai kurie čia jau lieka žiemoti, kiti skrenda dar toliau ir pasiekia Pietų Afrikos Respubliką. Tokia kelionė trunka du – tris mėnesius, ir paukščiai įveikia mažiausiai 8,000-10,000 kilometrų. Inf.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

Jūsų aukos Kanados Lietuvių Fondui užtikrins nuolatinę paramą lietuviškai veiklai bei lietuvių išlaikymui Kanadoje

Šiais metais Fondas paskyrė
KRETINGOS ir ROMUVOS
stovykloms

iš viso \$23,000

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Turner & Porter
L Aidotuvų Namai

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

ANAPILIO parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį paminėjome ir meldėmės į naujai paskelbtą šventąją – Motiną Teresę iš Kalkutos, albanę vienuolę, įsteigusią po pasaulį išplitusią mirstančiųjų ir vargšų globos vienuoliją.

• Po vasaros atostogų parapijos choras pradės giedoti šventovėje rugsėjo 11, sekmadienį. Repeticija tą dieną bus 9 v.r. choro kambaryje. Kviečiame daugiau parapijiečių chorą įsijungti ir atvykti į pirmąją repeticiją arba tuo reikalu paskambinti Rimui Paulioniui tel. (416) 249-1305.

• Primenama, kad **sunkiai vaikščiojantiems** ir juos palaidintiems yra paskirtas **pirmasis klaupatasuolis prieš sakyklos**, šalia choro. Ten Komunijos metu Švč. Sakramentas atnešamas visiems į vietą.

• Šiais metais mūsų parapijos šventė, LIETUVOS KANKINIŲ ATLAIDAI, bus rugsėjo 25 d. Šventės iškilmingos Mišios bus **3 v.p.p.** Po pamaldų 4.30 v.p.p. Anapilio salėje bus šventinės vaišės su menine programa. Šventės metu bus paminėtos ir mūsų didžiųjų Anapilio pastatų statytojo bei ilgamečio parapijiečio a.a. Algirdo Kazilio dešimtosios mirties metinės. Pakvietimai į vaišės platinami sekmadieniais parapijos salėje po Mišių. Jūs taip pat galite įsigyti pas Ireną Paznėkienę el. paštu irena.paznekas@gmail.com arba vakarais tel. (905) 276-0822.

• Parapijos šventės dieną Anapilio autobusėlis nuo „Vilniaus“ rūmų važiuos Anapilin du kartus: **pirmą kartą 9:30 v.r.** – paimti maldininkus įprastinėms sekmadienio Mišioms ir po Mišių parvežti atgal, o **antrą kartą 2:30 v.p.p.** – paimti maldininkus iškilmingoms popietinėms šventės Mišioms bei vaišėms ir atgal parvežti tik po šventinių vaišių.

• Knygelių *Žodis tarp mūsų* rugsėjo-spalio laida jau gauta, ir ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Knygelę *Kunigas Petras Ažubalis karo sukuriuose*, parašytą teisininko Petro Vilučio, galima įsigyti sekmadieniais po Mišių zakristijoje.

• Rugsėjo 11, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Algį Baltrušaitį (X metinės); rugsėjo 11, sekmadienį, 10 v.r., Vasagoje už a.a. Vandą (II metinės) ir Algirdą (I metinės) Ulbinus; rugsėjo 10, šeštadienį, 2 v.p.p., Delhi už a.a. Stefaniją Vilimienę.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dažymo darbai patalpose, dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r.- 5v.p.p.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Spalio 2 d. Šv. Pranciškus, spalio 21-22 d.d. naudotų rūbų ir daiktų išpardavimas, spalio 29 d. Parapijos vakarienė, spalio 30 d. kapinių lankymas, lapkričio 1 d. visų Šventųjų diena, gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos, gruodžio 4 d. skautų Kūčios, gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas, gruodžio 16 d. stovyklos „Kretinga“ Advento susikaupimas.

• Sveikiname visus po gražios ir karštos vasaros, grįžtančius į darbus, savo kasdieninius rūpesčius ir džiaugsmus. Ypačingai sveikiname vaikus ir jaunimą, grįžtančius prie mokslo knygų, į draugų ir pažįstamų būrį. Jums visiems linkime sėkmės, bendrystės ir Viešpaties palaimos!

• Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choro repeticijos prasideda rugsėjo 11, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, muzikos kambaryje. Kviečiame įsijungti naujus choristus, kurių registracija bus pirmųjų repeticijų metu.

Informacija: dbiskys@rogers.com arba tel. 416-562-5835.

• Stovykla „Kretinga“ kitais metais švęs 35 metų jubiliejų. Ta proga visi esame kviečiami paremti stovyklą gražiu projektu „Žalia žalia“. Stovyklavietėje bus sodinami nauji medžiai. Šeimas ir pavienius asmenis kviečiame įsigyti medį ir taip tapti „žaliojo“ projekto dalimi! Medžių sodinimas pradedamas šį rudenį, spalio mėn. Darbo savaitgaliais. Čekius rašykite „Franciscan Fathers“, Memo: Stovyklos „Kretinga“ medžiai.

• Mišios rugsėjo 11, sekmadienį: 9 v.r. už a.a. Birutę Pilipavičius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už Pleinių ir Vyšniauskų šeimos mirusius; už a.a. Joną Bukšaitį (2 m.); prašant Viešpaties palaimos broliams Liucijui ir Rolandui; už a.a. Rymą ir Tomą Pranaičius; už a.a. Alidą Groen in't Woud; už a.a. Vytautą ir Vytautą Švermickus; už a.a. Adelę-Bronislavą Miknienę; specialia intencija už sesutę Nijolę; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Rugsėjo 11 sekmadienį, pamaldos vyks 9.30 v.r. Po jų visi kviečiami kavutės.

• Rugsėjo 18 sekmadienį, 11.15 v.r., vyks anglų parapijos pamaldos ir atnaujinto Draugystės kambario pašventinimas. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

• Kitas parapijos tarybos posėdis vyks antradienį rugsėjo 20, 7.30 v.v., šventovės patalpose.

• Rugsėjo 25 d., 9.30 v.r., vyks pamaldos, o po jų – Moterų draugijos susirinkimas Lietuvių Namų patalpose.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Rugsėjo 17, šeštadienį, prasidės nauji mokslo metai. Laukiame visų, buvusių ir naujų mokinių.

• Pamokos vyksta *Our Lady of Peace* mokykloje (70 Mattice Ave.; Bloor & Kipling) nuo 9 v.r. iki 11.55 v.r. Bus galima registruotis prieš pamokas. Mokyklos vedėja – Lidija Puteris, jos el. pašto adresas lidija.puteris@gmail.com. Mokyklos tinklapis – maironiomokykla.net.

• Gavome sveikinimą iš Lietuvos. Asta Turskienė mums atsiuntė sveikinimą iš Vilniaus Lietuvių namų užsienio lietuvių švietimo centro: „Sveikiname su kasmet pasikartojančia, bet kaskart vis kitokia Mokslo ir žinių diena. Te kantrybė, tolerancija, puiki sveikata ir tikėjimas savo darbo prasme lydi Jūsų dienas.“ **Živilė**

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų kursantė Emilia Degutytė buvo apdovanojama Toronto Catholic District School Board Continuing Education „Student Ambassador“ pažymėjimu per surengtą International Languages Symposium, kuris vyko Don Bosco mokykloje

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Rugsėjo 4 d. klebonas aplankė mūsų parapijiečius Joną ir Stasę Naruševičius, kurie gyvena Carignan, Que. Jie siunčia visiems savo draugams ir pažįstamiems savo geriausius linkėjimus. Dievas telaimina juos ir jų šeimą, tesuteikia visiems sveikatos.

Spalio ir lapkričio mėnesiais Kanados Lietuvių muziejuje-archyve (Anapilio sodyboje Mississauga, ON) rengiama Montrealio lietuvių dailininkų kūrybos meno paroda. Atidarymas (vernisažas) bus spalio 28 d. Pasibaigus parodai, muziejaus savanoris darbuotojas Aleksandras Valavičius atveš atgal į Montrealį tuos paveikslus, ir čia jis pabus nuo lapkričio 23 iki 28 dienos, ketindamas rinkti daugiau medžiagos muziejui-archyvui. Jis priims medžiagą apie Kanados lietuvius: spaudos leidinius (laikraščius ir žurnalus), knygas, plokšteles, filmus, kasetes (audio ir video), meno kūrinius (paveiksai, skulptūros, audiniai, tautodailė). Taip pat bus renkami organizacijų leidiniai, nuotraukos, susirinkimų protokolai ir t. t. Priimsime retą lietuvišką medžiagą (prieš 1950 m.) iš tėvynės ir išeivijos.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Rugsėjo 18, sekmadienį, mūsų choras vėl pradės giedoti po vasaros pertraukos.

Spalio 2, sekmadienį, Šv. Elžbietos draugijos metinė šventė ir pietūs. Pietų kaina \$15 svečiams; narėms nemokamai. Visi kviečiami dalyvauti. Prašome pranešti Šv. Elžbietos draugijos komiteto narei iki rugsėjo 11 d., ar dalyvausite. Šv. Elžbietos draugija įsisteigė 1919 m. kovo 19 d. Šiomet draugija atšvęs 97 metų sukaktį ir narių labdarinius darbus. **VL**

Parapijiečių atmintyje dar gyvi liepos 24 d. vykę šv. Onos atlidai, kurių metu buvo paminėta Šv. Onos draugijos 105 metų sukaktis ir geri narių darbai. Kun. J. Powers aukojo Mišias už Šv. Onos draugijos gyvas ir mirusias nares, jų metu komiteto narės nešė dovanas. Draugijos komitetas taip pat paruošė šiltus pietus, per kuriuos buvo prisiminti labdariniai darbai, aktyviausios narės, palinkėta sėkmės antrajame veiklos šimtmetyje.

Mišias aukoja kun. J. Powers

Mišių aukas neša šv. Onos draugijos komiteto narės

Atlaidų svečiams – šilti pietūs

Ntrs. A. Mikalajūno

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.

1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5

Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca

Joana Adamonis A.I.B.